

JAARVERSLAG 2025

INLEIDING

Dit was het jaar van de Podcast *Uit Schaamte* die in het voorjaar succesvol in het NoordHollands Archief gelanceerd werd. Een langlopend project met een resultaat waar we trots op zijn. Het is ook het jaar waar de derde editie van *Hangplek voor Ouderen* is opgestart. Deze editie start in gemeentes rondom Wijdewormer.

SOCIAAL-MAATSCHAPPELIJK BETROKKEN MET HOGE ARTISTIEKE KWALITEIT

Het team van artOloco zoekt steeds naar nieuwe mogelijkheden om mensen op comfortabele én schurende wijze nieuwe perspectieven te bieden. Uitgangspunt zijn persoonlijke verhalen van mensen die zij ontmoeten. Kijkend met een open blik resulteert dat in een vorm die verbinding maakt tussen mensen onderling en hun omgeving. In het ene project is dat het verhaal van de plek vormgegeven is in een voorstelling, in een ander project gaat het om betekenisvol kunnen bijdragen van senioren in de maatschappij, en maakt het team korte films voor meer maatschappelijk begrip.

ORGANISATIE

De organisatie wordt bestuurd met een one-tier bestuur, waarin drie niet uitvoerende leden (voorzitter, secretaris, penningmeester). Het uitvoerende kernteam bestaat naast de artistiek leider uit twee andere freelancers. De drie kernleden kennen elkaar al geruime tijd en hebben al vele projecten samen gerealiseerd. In deze samenwerkingen vullen zij elkaar goed aan -van artistiek idee tot realisatie-, in een plezierig en veilige werksfeer met kwalitatief hoge output.

ARTISTIEK MAATSCHAPPELIJKE PROJECTEN

Inleiding

Vaak lopen de makers van artOloco in hun ideeën voor projecten enkele jaren voor op hoe er op beleidsniveau gedacht wordt. Dat maakt het regelmatig lastig om voldoende financiering te vinden voor een project. Zo liep artOloco in de eerste editie van *Hangplek voor ouderen* in 2014 aan tegen veel onbegrip over hun idee van zelf-initiatief van de deelnemers. Nu de stichting het project voor de derde keer brengt, horen wij veel enthousiasme en het lijkt wel of wij nu in de maat lopen met de huidige maatschappelijke ontwikkelingen.

Hangplek voor ouderen: De nieuwe Blik

In november startte de derde editie van *Hangplek voor ouderen* op twee locaties in Purmerend. Het is een succesvolle formule die steeds beter in het welzijnsbeleid en -landschap lijkt te passen. Dit keer onder de titel *De nieuwe blik*.

'Ouderdom komt met gebreken', maar hoeveel wil je, kan je en moet je zelf blijven doen? In hoeverre kan je regie nemen over je eigen leven en dat van je partner als je

ouder wordt? In een vergrijzende maatschappij zijn het vragen die steeds een dwingender plek gaan innemen, zowel in het individuele leven als in een breed maatschappelijke context.

We zien dat veel ouderen nog niet bewust hebben nagedacht over hoe zij hun oude dag willen invullen. Mantelzorg is vaak iets wat onverwacht gebeurt, net zoals ziekte of andere beperkingen, waardoor bestaande ideeën over ouder worden drastisch veranderen. Dit gaat verder dan alleen de zorg voor een naaste; het raakt ook aan praktische zaken zoals woningaanpassingen, sociale activiteiten en de eigen levensstijl.

Opvallend is dat belangrijke onderwerpen vaak uit ongemak of taboe vermeden worden, zowel door ouderen zelf als binnen het gezin. Door bovengenoemde thema's op een luchtige en laagdrempelige manier bespreekbaar te maken, willen we ouderen helpen om zelf regie te nemen en voorbereid te zijn op mogelijke veranderingen in de toekomst.

Doel

Het project richt zich op het activeren van ouderen door middel van theater en ontmoeting. We creëren we bewustwording en zetten we thema's op een ontspannen manier op de agenda. Hiermee maken we het gesprek makkelijker en stimuleren we ouderen én hun omgeving om na te denken over hun toekomst. Ouderen (60+) worden uitgedaagd hun eigen kracht te (her)ontdekken, waardoor zij zelfredzamer worden en betekenisvol bijdragen aan de maatschappij. Het doel is om duurzame vriendschapsnetwerken op te bouwen, maatschappelijke betrokkenheid te vergroten en beleidsmakers (gemeenten en zorg) bewust te maken van de behoeften en mogelijkheden van ouderen.

Partners

HET BUITENHUIS, een huis voor respijtzorg, speelt een centrale rol in het netwerk van omliggende gemeentes. Met dit project wordt een stap gezet om de regionale opdracht te realiseren: een sterkere samenleving en betere samenwerking tussen formele en informele zorg. Met de ervaring van HET BUITENHUIS hoe ouderen omgaan met de uitdagingen van het ouder worden, de complexiteit van de samenleving en de betutteling die zij vaak ervaren in zorg en welzijn, zet Het BUITENHUIS zich in om de gemeenschapszin te versterken. Het project *De nieuwe*

blik is ook gericht om met samenwerkingspartners de IZA-doelen (intergraal zorg akkoord) te versterken. Dit vraagt om te investeren in welzijn en het sociale domein, en het creëren van ontmoetingsplekken. HET BUITENHUIS fungeert hierbij als belangrijk knooppunt in het netwerk, waarbij alle stakeholders worden geïnspireerd om samen impact te maken.

Tegen het einde van de zomer kwam daar een zeer enthousiaste partner erbij: Clup Welzijn uit Purmerend. Deze hele organisatie zette zich in om senioren te bereiken aan het project deel te gaan nemen. En hoewel wij hadden gerekend dat wij uit diverse gemeentes tot één groep zouden komen, kwamen er zoveel aanmeldingen dat wij hebben besloten om op twee plekken in Purmerend te starten. Ook de enthousiaste reactie vanuit het wijkcentrum De Vuister in Koog aan de Zaan geeft reden om ook daar een aparte groep te starten.

Met het resultaat van de hands-on mentaliteit van de welzijnswerkers van Clup Welzijn en daarmee het grote aantal aanmeldingen en in het vooruitzicht het starten van het project

op een derde plek, moesten wij opnieuw naar onze begroting kijken. Marjoleine van den Broek (partner Het Buitenhuis) heeft bij de regionale IZA (Intergraal Zorg Akkoord) het resterende bedrag aangevraagd. Hiermee is de begroting gedekt. En niet alleen zijn de financiën rond, ook wethouders en beleidsmedewerkers van de diverse omliggende gemeenten zijn super enthousiast. Het lijkt erop dat na Koog aan de Zaan (start 2026) het project ook zal gaan plaatsvinden in de gemeente Volendam-Edam en/of Landsmeer.

Geschiedenis

artOloco startte in 2019 met het project Hangplek voor Ouderen in Zeist. Het doel was om ouderen te activeren, laten participeren en hun verhalen te verzamelen over ouder worden en de impact daarvan op hun leven en dat van hun omgeving.

artOloco heeft het project in juni 2024 in Zeist succesvol overgedragen aan de groep senioren. In een langlopende interventie is een vriendengroep ontstaan die zelfstandig verder gaat. Het is de tweede groep sinds het ontstaan van het project Hangplek. In Leidsche Rijn (Utrecht) is eenzelfde groep al meer dan zeven jaar een vereniging. In beide groepen van senioren wordt zeker niet alleen theater gemaakt; het is een nieuw ontwikkeld netwerk, waar mensen elkaar in de gaten houden, elkaar helpen en actief hun stem laten horen.

Het bestuur ziet mogelijkheden om dit tot een vaster onderdeel van de artOloco programmering te maken, en de deskundigheid op dit punt meer uit te baten. Besloten is om het team uit te breiden om tegemoet te kunnen komen aan de vraag.

Uit Schaamte, een podcast over een schurende geschiedenis

In de meeslepende vijfdeelige podcast-serie **UIT SCHAAMTE** duikt initiatiefnemer en theatermaker Ton Offerman samen met zijn collega's David Groeneveld en Marijke Schipper in de familiegeschiedenis van Ton. Wat volgt is een zoektocht naar wat een NSB-verleden doet met een familie en hoe het zwijgen aan de keukentafel generaties later nog steeds zijn stempel drukt.

Deze podcast neemt je mee door archieven en langs gesprekken met familie en deskundigen. Terwijl de ontdekkingen die zij doen Ton steeds meer raken, blijkt hoe een kleine familiegeschiedenis de grote geschiedenis raakt. Door in te zoomen op de emotionele doorwerking van de oorlog gaat het verder dan schuld en schaamte, over wat de burens ervan denken. De podcast geeft een rijker beeld van wat oorlogstrauma met je doet en zo meer begrip voor elkaar te kunnen opbrengen.

De podcast-serie bestaat uit vijf afleveringen van circa 25 minuten. Elke aflevering heeft een eigen verhaalstructuur. Fragmenten hebben de vorm van interviews, informele gesprekken en reportages.

een aantal reacties:

"Mooi gemaakt, ben benieuwd naar deel 2"

"Het verhaal ontroerde mij."

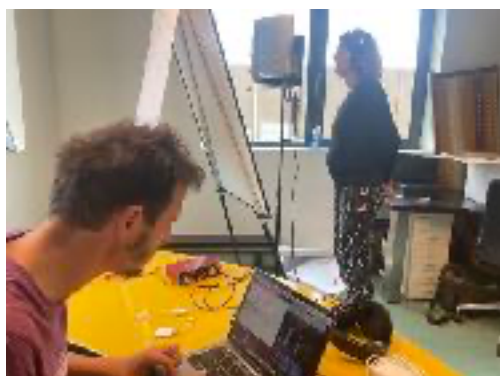
"Stuk met Marie-Louise komt er heel goed uit!"

"Ik vind hem leuk en lekker om naar te luisteren."

"Ik vind het heel interessant en roept het veel vragen op, wat denk ik goed is."

"Ook vind ik de laatste 10 min super leuk omdat je daarmee meteen hoort dat er nog zo veel te horen valt."

"Goede podcast! "

opname voice-over *Uit schaamte*

wat nog meer...

De feestelijke lancering van de podcast vond plaats in het Noord-Hollands-archief op 23 april 2025. Vanaf die datum is de serie te beluisteren op diverse streams (o.a. Spotify, Podimo, Apple Podcasts). Na een piek in april en mei, wordt de podcast regelmatig beluisterd. Op dit moment zijn er 4000 mensen die de podcast beluisterd hebben.

vervolg

Volgend jaar kan er rond de herdenkingsperiode en in de maand van de geschiedenis (oktober) weer extra aandacht aan de podcast besteed worden.

Daarnaast is zoveel materiaal gevonden, waarbij ook voldoende materiaal dat niet in het verhaal van de podcast paste, zodat het plan is aangevat een boekje te schrijven. Waarschijnlijk gaat dat *Familiejuk* heten.

Mijn naam is Adolfke

Het materiaal dat gevonden is in het onderzoek tijdens de podcast vormt de basis voor de ontwikkeling van een voorstelling met de werktitel *Mijn naam is Adolfke*. Een voorstelling over de schuld en schaamte van het dragen van een beladen naam bij de persoon zelf als de generaties erna. De zwaarte die er nog altijd hangt en hoe het zwijgen te verbreken.

Het idee is een korte voorstelling te spelen in de huizen waar de familie vlak na de oorlog gewoond heeft of breder waar NSB-ers hebben gewoond. Idee is dat deze voorstelling rond 4&5mei te zien zal zijn.

Film Rewind and Fast forward

Voor Kenter Jeugdhulp is een educatie-film gemaakt voor een kort durende intensieve familiebehandeling. Hiervoor is met zorg een interview gehouden met een van de oud-deelnemers aan de therapie. Deze film is alleen onder strikte voorwaarden bij Kenter te zien. Voor ons opnieuw een mooi sociaal-maatschappelijk project met impact.

FINANCIEN

Net zoals voorgaande jaren sluiten we dit jaar in balans af. De grootste verandering was dat de investering in een nieuw project dit maal gefinancierd is door het Lang Leve Kunst Fonds. Zij hebben ons het vertrouwen gegeven om het project *De nieuwe blik* te kunnen ontwikkelen. Het heeft geresulteerd in een volledige financiering voor het project en de opstap in de toekomst naar meerdere gemeenten in Waterland.

De vaste kosten zijn iets verhoogd door de inflatie.